

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 923. Quas pænas & censuras incurrant, qui extra casus permissos, & citra licentiam ingrediuntur clausuram monialium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

laborandum. Et hæc sunt conditiones præcipuæ, cæteras vide apud Delb. & Castrop. *ll. cit.* His non obstante, quod S. Congreg. ut referunt Gavant. *l. c. n. 8.* Lezan. *tom. 1. c. 25. n. 25.* Bonac. *l. c. n. 16.* decreverit puellas educationis gratiâ non posse ingredi clausuram monialium sine licentia Pontificis, quia id intelligendum de monasteriis, in quibus non est consuetudo recipiendi puellas ad istum finem. Delb. *du. 41. n. 11.* Item est causa sufficiens necessitatis & caritatis recipiendi ad clausuram de licentia superioris & Abbatissæ ac consensu monialium, mulieres nuptas illuc confugientes ob sævitiam mariti, prout à S. Congreg. decimus referunt & tenent Rodriq. *l. c. q. 66. a. 10. declarat. 13.* Barb. *cit. alleg. 102. n. 66.* Zerol. *pr. Episc. p. 1. V. monialis. q. 11.* Sanch. *l. c. n. 69.* alique quos citat Castrop. *cit. §. 3. n. 14.* Mulieres verò nuptæ separatim solum à viro viventes separatiim nequeunt sine dispensatione Pontificis. Barb. Castrop. *ll. cit.* Mirand. *l. c. q. 2. a. 8.* Idem dicendum de viduis, has sine licentia Pontificis recipi non posse ad clausuram, ut ibi vitam honestam separatim à sæcularibus degant, absque eo, quod sint religiosæ. Suar. *l. c. c. 10. n. 11.* Sanch. *l. c. n. 64.* Barb. *n. 67.* Castrop. *n. 15.* His non obstantibus quod Sixtus V. in aliquo suo motu (quem refert Rodriq. *l. c. q. 46. a. 6.*) revocet omnes à Sede Apostolica & se cuiuscunque status mulieribus concessas facultates ingrediendi monasteria ibique ad tempus commorandi, statuaturque sub pœna excommunicationis, ut ingressæ inde egrediantur. Nam id intelligendum de ingressis in virtute facultatum hæcenus, & à se concessatum & non de ingressis in virtute Juris communis & Concilii Trid. cum Rodriq. respondet Delb. *l. c. du. 46. n. 6.* eò quod utriusdem cum Menoch. *presump. l. 66. presump. 40. n. 25.* Fel. *in c. 1. de rescrip. n. 12.* & pluribus aliis in generali privilegiorum derogatione non comprehendantur facultates & privilegia inserta Juri communi; uti nec per clausulas quantumcunque generales derogatur facultatibus concessis à Concilio, nisi earum fiat specialis mentio, ut Sanch. *de matr. l. 3. d. 26. n. 7.*

Quæst. 922. habentes facultatem ingrediendi clausuram, an & quibus comitantibus possint vel non possint eam ingredi.

Resp. primò in genere: quibus legitime concessa est facultas ingrediendi monasteria, hi ingredi possunt iis personis associati, à quibus juxta decentiam sui status illos comitari par est. Delb. *cit. du. 41. n. 8.* argumento Bullæ Gregor. XIII. *Dubius qua emergunt &c.* ubi Pontifex jubet ut Prælati habentes facultatem ingrediendi, non nisi comitati, iisque paucis ex senioribus ingrediantur ac ita in omni casu, quo principali concessa hæc facultas, ea etiam ob actionis connexionem concessa intelligitur socio, ita ut non requiratur explicita vel alia licentia pro socio. Hinc

2. Resp. secundò in specie primò: Confessarium regularem ingredi clausuram ad excipiendam Confessionem monialis non debere sine socio itidem regulari probatæ vitæ & ætatis supra 50. annos decrevit S. congreg. 21. Febr. 1617. apud Barb. Mirand. *l. c. q. 2. a. 7.* Delb. *l. c. n. 15.* & 20. ubi etiam quòd juxta eandem S. congregationis declarationem sine ejusdem licentia nec Confessario, nec illi ejus socio alloqui alias moniales liceat, de quo

vide Tamb. *de jure Abb. d. 24. q. 3. n. 9. & 6.* Secus est, si Confessarius sæcularis, utpote qui decenter accedere potest ad audiendas quarumcunque fœminarum confessiones sine socio. Secundò ad ministrandam Confirmationem, extremam unctionem aut Eucharistiam, vel etiam legendum sacrum ingrediens Episcopus vel Sacerdos etiam sæcularis, eget socio, quia alienum à mote ecclesiastico est moniales in his ministrare. Mirand. Barbof. Delb. *in LL. cit.* Castrop. *l. c. n. 7.* cum Sanch. asserens sic cautum ab Urbano IV. in reg. S. Clar. circa quæ etiam illud norandum, quòd ad illa Sacramenta ministranda ingressus Sacerdos rectâ viâ & absque diverticulo tendere & reverti debeat, & non divagari per aliam monasterii partem hac occasione invisendi gratiâ alias moniales, quibus illorum Sacramentorum administratio non est necessaria. Delb. *l. c. n. 12.* juxta ejusdem congreg. declarationem apud Barb. & Gravant. Tertiò ingredi posse & debere superiorem visitationis gratiâ paucis & religiosis viris associatum; item cum secretario, qui visitationem denunciaret, edicta proponat &c. Satis constat ex Bulla Greg. XIII. idem est de Secretario assumpto ad inspiciendum, num omnia monasterii rectè se habeant Castrop. *cit. §. 1. n. 2. in fine.* Quartò medici, dum infirmitas est gravis, etiam plures simul intra clausuram ad consultandum convenire possunt, absque tamen famulis. Barb. *n. 52.* Sanch. *l. 6. sum. c. 16. n. 43.* Castrop. *n. 9.*

Quæst. 923. quas pœnas & censuras incurrant, qui extra casus permisso & citra licentiam habitam ingrediuntur clausuram monialium?

Resp. Excommunicationem, non quidem reservatam, tamen ipso facto incurritur ad personam uniuscujusque conditionis, sexûs, ætatis, ingredientibus clausura monialium sine licentia superioris in scriptis & legitime (hoc est ex causa justa non falla & sine dolo obtenta ut Sanch. *l. c. n. 73.*) statuit Trid. *Sess. 25. c. 5. de regular.* quæ tamen excommunicatio se non extendit ad admittentes ingredi, cum de iis Tridentinum nullam faciat mentionem, sed solum de ingredientibus uti & nullibi alibi excommunicantur isti admittentes, nisi admittant ingredientem sub prætextu facultatis ad hoc obtentæ. Delb. *du. 61. n. 4.* Greg. XIII. quoque in Bulla sua. *ubi gratia* postquam revocaverat facultates ingrediendi dictam clausuram quibuscunque & à quocunque Pontifice concessas, intentat excommunicationem reservatam adversus ingredientem clausuram sub prætextu dictarum facultatum. Præterea Prælati, Abbatissæ ac superioribus quocunque nomine vocatis, prætextu illarum facultatum faventibus & permittentibus talem ingressum imponit privationem dignitatis & quorumcunque officiorum (quo nomine quæ veniant, dictum est supra) nec non inhabilitatem ad illa & alia impofterum obtinenda, quibus tamen pœnis hodie dum non esse locum, monet cum Suar. *de censuris. d. 22. §. 6. n. 14.* Castrop. *l. c. §. 4. n. 2.* cum nemo sit, qui prætextu licentiæ ante Greg. à Sede Apostolica concessæ & ab eodem revocatæ ingredi tentet clausuram, manent tamen eadem hodie dum respectu quorumcunque tam sæcularium quàm regularium etiam mendicantium, qui sub prætextu licentiæ datæ ab Episcopo aliove superiore, quibus à Trid. tribuitur

buitur facultas concedendi illum ingressum in casu necessitatis eandem attenter aut permittat, constat ex cit. motu Greg. XIII. & Pauli V. & tradunt Castrop. l. c. Delb. du. 44. n. 16. per id permitti autem intelligitur tam permissio activa (quæ fit jubendo, consulendo, januam aperiendo) quam negativa, quæ fit non prohibendo, dum non prohibens potest & ex officio tenetur impedire, quia talis est causa ingressus. Secus est de eo, qui quidem potest impedire, sed ad id tamen non tenetur ex officio Delb. du. 63. nomine verò superiorum hic veniunt tam mulieres quam mares. Delb. du. 64. nomine conventus, dum ei ferenti suffragium pro tali ingressu vel permissione statuitur excommunicatio cæteræque pœnæ, intelliguntur religiosi in unum congregati cum suo capite, cum quando conventus collegialiter congregatus delinquit, omnes consentientes aut non contradicentes puniri debent; non tamen non consentientes seu contradicentes Delb. du. 62. de cætero à pluribus Pontificibus istiusmodi excommunicationem reservatam, statutam ingredientibus clausuram certarum monialium in specie vide apud Delb. l. c. n. 18. pœnas tamen illas privationis & inhabilitatis statutas in motu Greg. XIII. non incurri ab iis qui sine licentia & citra talem prætextum ingrediuntur aut ingressum permittunt, sed solum ab iis, qui sub dicto prætextu facultatis obtentæ id faciunt, tenet Delb. l. c. du. 58. à n. 2. citatis pro hoc Suar. ubi ante n. 11. Rodriq. l. c. q. 48. a. 2. Barb. cit. d. 102. n. 37. Dian. p. 2. tr. 5. resol. 32. Bonac. de claus. q. 4. p. 5. n. 4. Filliuc. tom. 1. tr. 15. c. 5. n. 119. & plures alii ab eo citati, eò quòd dictus motus sit pœnalis, adeoq; non extendendus ab alia in eo non expressa etiam ob paritatem rationis, quin nec ob majoritatem rationis quæ videtur gravius esse ingredi absque omni licentia, quam ingredi sub dicto prætextu, dum quandoque minora delicta ob specialem rationem (qualis esse posset in præfenti, quod sub dicto prætextu ingrediantur audacius) gravius puniantur, prout probabilis docent apud Delb. l. c. n. 11. cum Gl. in Clem. 1. consang. & affin. Cajet. V. excommunicat. in princ. Sanch. de matr. l. 10. d. 4. n. 3. Barbof. l. c. alleg. 101. n. 82. & alii contra Gutt. qq. can. l. 1. c. 10. n. 3. Molin. de primog. l. 1. c. 5. n. 10. Lambertin. de jurep. l. 2. p. 1. q. 10. a. 4. Unde etiam probabilis illas pœnas non incurri ab eo, qui ingreditur ad malum finem sine tali prætextu ait Delb. l. c. quamvis, ut idem du. 54. n. 12. & 13. talis ingressus ob malum finem v. g. luxuriæ sic casus unus ex quinque reservatis Papæ, à quo nemo in virtute privilegiorum potest absolvere. Sed nequæ dictæ pœnæ incurruntur tam respectu ingredientium, quam permittentium ingredi sub prætextu obtentæ ad hoc facultatis, nisi id fiat excusante ab illis incurrendis ignorantia, tam juris quam facti, etiam quæcumque vincibili, & affectata & crassa, exceptâ solum ignorantia ita crassa & supina, ut cum ea ingredi aut permitti ingredi sub dicto prætextu reputetur, audacia, temeritas, præsumptio, ut fusè declarat & probat Delb. l. c. du. 59. Sect. 1. & 1. 2. per tot. quem vide, in quo tamen casu, etsi statuta illa excommunicatio vi Bullæ Gregor. sit reservata Pontifici, pœnæ tamen cæteræ ei reservatæ non sunt; quin tolli possint ab aliis Delb. du. 60. n. 1.

Quæst. 924. quinam igitur absolvere & dispensare possint à pœnis prædictis statutis tam ingredientibus quam admittentibus ad illum ingressum?

REsp. primò: ab excommunicatione, quam incurruntur simpliciter (id est sine dicto prætextu facultatis) sine necessitate & licentia in scriptis, ingredientibus à Trid. statuta, cum non sit reservata Papæ, absolvere possunt jure ordinario Episcopi & Prælati regulares suos subditos & omnes Confessarii approbati suos penitentes Arg. c. nuper de sent. excom. Delb. l. c. du. 69. n. 2. & 3. Contrarium est de excommunicatione à Greg. XIII. statuta ingredientibus & ingressum permittentibus sub memorato prætextu, à qua non nisi Papa ejusque penitentiarii absolvere possunt. Nisi tamen talis ingressus & permissio sint occulta; tunc enim absolvere possunt Episcopi & Prælati habentes privilegium absolvendi suos subditos à casibus Papalibus occultis, & regulares virtute privilegiorum suæ religionis alique Confessarii approbati virtute Bullæ cruciatæ semel in vita & semel in morte. Delb. l. c. uti & omnes Episcopi absolvere possunt ab omnibus censuris contractis ob delictum occultum juxta Trid. Sess. 24. c. 6. de reform. uti & religiosi absolvere possunt vi privilegiorum à casibus similiter occultis specialiter non reservatis Episcopo Delb. du. 69. n. 15. Unde etiam illius virtute Episcopus absolvere potest ingredientes ob malum finem clausuram, qui aliàs est casus specialiter reservatus (& à quo absolvendi privilegia aliàs concessa religiosi revocata notant Bonac. de claus. q. 1. p. 5. n. 1. Tamb. de jure. Abb. d. 22. q. 1. n. 3. Delb. du. 69. n. 5.) dum ingressus talis & delictum est occultum, Suar. in 3. part. d. 30. f. 2. n. 12. Dian. p. 2. tr. 5. resol. 35. Delb. l. c. n. 13. & alii apud illum contra Zerol. Riccium, Graff, & alios apud eundem.

Quæst. 925. An & qualiter quoque prohibetur alloqui & frequentare moniales citra ingressum in clausuram?

REsp. quæ citra hæc statuuntur in Jure Canonico sunt sequentia primò c. ad monasteria de vita & honest. Clericor. dicitur: *Monasteria monialium si quisquam Clericus sine manifesta & notabili causa frequentare presumpserit, per Episcopum arceatur, & si non desiterit, ab officio Ecclesiastico reddatur immunis. Si laici, excommunicationi subdantur, aut à cœtu fidelium fiant penitus alieni.* Secundò c. periculofo h. t. dicitur: *Nulli, etiam honesta persone nisi rationabilis & manifesta causa existat, ac de illius ad quem pertinuerit, specialis licentia ingressu vel accessu pateat ad easdem moniales.* Quod posterius cap. innovatur per Trid. Sess. 25. c. 5. de regular. uti & per Pium V. in motu, qui incipit: *Circa pastoralis officii.* Unde patet diversitas inter utrumque textum, dum c. monasteria. Solis vitri prohibetur solum accessus frequentia, & post comminationem ab Episcopo factam clericis non desistentibus à frequentia accedendi intentatur excommunicatio, non quidem ipso jure lata, sed per Episcopum ferenda. In capite autem periculofo interdicitur tam mulierum, quam virorum ad moniales accessus absque eo, quòd transgressoribus hujus dispo.